

68-4
202

Latv. Red.

FR. JANSONS

SOLI PĀ SOLIM

ĀBECE UN LASĀMĀ GRĀMATA
PILSĒTAS BĒRNIEM

LATVIJAS SKOLOTĀJU KOOP. IZDEVUMS

68-4
L 202

Latv. Ned.

L
410

Fr. Jansons

Soli pa solim

Ābece un pirmā lasāmā grāmata
pilsētas bērniem

1929.

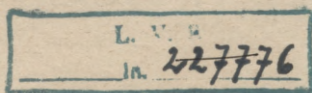

Latvijas Skolotāju Kooperātīva izdevums

Rīgā, Dzirnau ielā 12/14

L-

Ilūstrējis F. B a n g e.

0309061949

E. Pīpiņa un J. Upmaņa grāmatu un nošu spiestuve,
Rīgā, Marijas ielā 10.

i, ī

i—i—i—ī.

u, ū

u, u, u; ū-ū-ū; ui, ui;
uū, uū.

u ū i ī

n

n-n-n, ni-ni; nu, nu.

n u ū i ī

m

ni-ni, ni-ni; m-m-m, miu,
miu; nu, nu; mū, mū, mū.

m n u ū i ī

e ē

ē! e! eē, eē! eē! nu,
nu! mū, mū! mē, me-mē.

e ē m n u ū i ī

S

uū, uū, uū! s-s-s! si-si-si;
si-si-si; si-si-si! ei, ei! eē!
ū, ui! su-su-su, suṇi,
su-su-su!

a ā

ā-ā-ā! a, a! ā-ā-ā, sams!
nes nu namā māsām; ansis
nesa samu māsām annai
un emmai.

1

si-sī-si! si-sī-si! uū! aū!
l-l-l-a, l-l-l-a, la-la, la!
lalalā, lalalā; ui, uli, salnā!
au-au-au! se, se, uli, melnā!
au! lalalā, lalalā!

r

r-r-r; r-r-r-a! irma un
rasma: re, re, rau; ārēs
rasas lāses; liri, liri-lī.

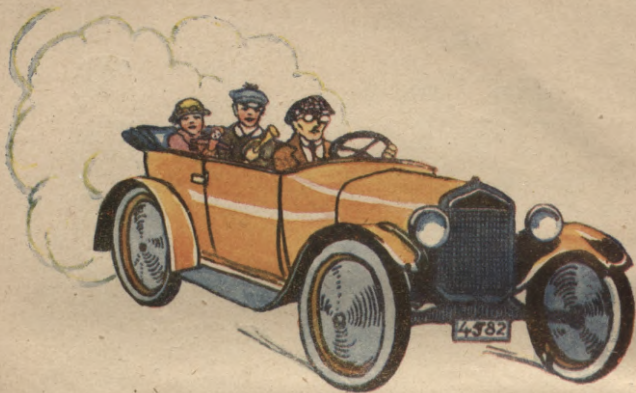
ie

iesim! iesim mēs arī! iesim, iesim!
es arī, es arī! mīeris ies, liesma ies,
alnis ies, liene arī ies; siens sauss;
re, re, mīeris! rau, alnis! liesma un
liene nes sienu; mulis: au, au! esi
rāms, muli, mīerā.

O

ansis un reinis; re, re! o-o-las, ansi!
olas, reini; nu, neņem ārā; nē,
neņemsim; solies? solos; si-si-si!
si-si! rau, reini! o, ansi.

t

tū-tū-tū! taure auto; turies nu,
ansit, turies lienit! auto rit ātri; tante
lina sūta mammai sainīti rausi un
sieru; ansitim ratiņi un taure, lienītei
lelle; turi nu, auto — tas tur ir
mūsu nams!

d

dim-dim-dim-dim-dim! dimdina auto;
iela dunēt dun; re, dūmi! edītes
nams liesmās; ļaudis nes ārā mantas;
edīte sēd ar drānu saini un raud;
dod ūdeni, daini, ūdeni! te ūdens;
neraudi, edīt!

k

ki-kī! rīta saule kairina miku un kati.
ki-kī, saulīt! laukā, laukā! iesim laukā!
laukā klusi; krauklis osī: kram, kram;
krūmos lodā kaķis; kārs, kārs, kārs,
kaķis kārs!

g

ga-ga-gā, gu-gu-gū! gagina, gugina
augsti gaisā; maigonis raugās gaisā;
gaŗa melna ēna slīd gar sauli; tā
iet gadu no gada; rindā, rindā!
lēnā gaitā! laimīgi sasniegt gaitas
galu!

V

v-v-a-i! vai! veseli vāli sakņu: vienā
vannā kāļi, otrā rutki, tomāti un gurķi
valstās savā vaļā; vārtos sievas ar
vaiņagiem un vijām; veikalnieki no-
svieduši svārkus, jemas sviedriem
vaigā; vilmiņ, vai nevēlies vaiņagu?

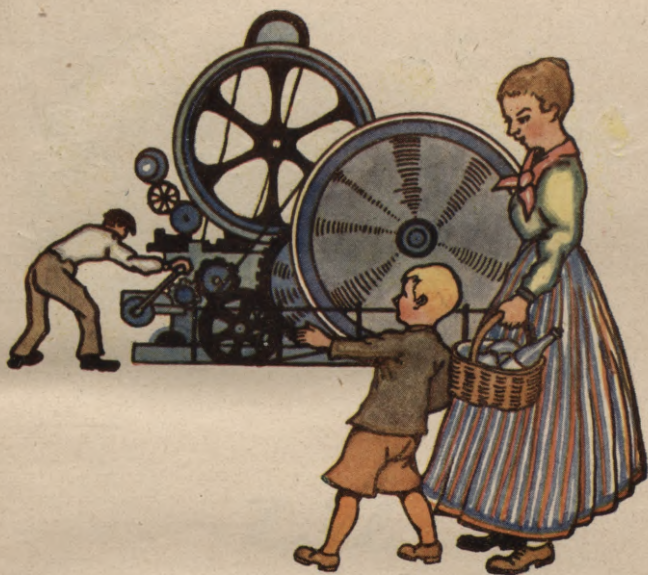
p

pa', pa', papiņ! pagaidi, mammiņ! dod
naudu, laid mani; papam paku pa-
pīra, mammai pudeli piena, par
desmit santimiem piparu, par septi-
ņiem santimiem sāls, kilo putraimu;
pagrīdē skribina pele; minka tup pie
alas; piesargies, pelit! minkai kaut
kas prātā.

b

bai, bai! bērni bariņā bēg no lietus;
baibiņa baidās dubļu; biruta un
berta glābsies sarga būdā; alchim un
robim nieka bēda; bul, bul, bul, bul
ūdens notekā; būtu nu sudmaliņas!
nu, biedriņi, barā pie darba!

Š

ša-ša-ša! šņākā mašīnas, švīkā šautri;
šņākoņa, švīkoņa, šādi tādi trokšņi;
no plašas krāsns šaudās liesmas; šau-
smas! krišiņš šaubās; strādnieki no-
kvēpuši, visi melni; kuŗš te nu ir kri-
šiņa tētis? tur viņš ir, pie mašīnas.

j

jā, jā, jā! šodien jau tautas svētki!
lūk jau kareivji! tie ir kājinieki; nu jā
jātnieki; rau, artilērija; puikas, jemiet
nu karogus! stājieties rindā! juris ar
jāni lai stājas priekšā! un nu straujā
gājienā! urā, dievs, svēti latviju!

Z, Ž

z-z-z-z! slidas griež ledu kā naži; zuze
un zīgurds jau piekusuši, nosviež
slidas, veļ sniega vālus sniega vīram;
zane un žanis griež vėl lokus: žik-
žak, žik-žak; ž-ž-ž! urā! nu sāksies
sniega kaŗi; žani, zane, palīgā, žigli,
žigli! žagata sēž uz zediņiem un sme-
jas: žag, žag!

f - c

f-c, f-c, f-c! fricis ar mīci brauc ciemā;
krustmātes mājā pulka citu bērnu;
spēlēsim vilcienu! frīda un francis
būs tiltiņš, fricis konduktors; citi bērni-
vagoni, cits aiz cita; f-c, f-c, f-c!
vilciens iet cauri tiltiņam; tiltiņš-brīc-
sabrūk; katastrofa!

dz - dž

dz-dz-dz; džin, džin; didžiņš un
dzintra brauc pa ielas dzelzceļu;
logos dzirkstī krāsainas spuldzes; re,
dzintars! daudz, daudz dzintara! tas
te ir dzilnas veikals, bet tā ir dzeņa
skola; biļetes, didžiņ! mums jābrauc
līdz dzirnavu ielai.

č, h

halo! hal-o-o! herman, tu? jā, jā, te
herberts; iesim pie helmuta čiganos;
tu čigāns, es čigāns; herta ar helgu
čigānietes; pičs ar maču lāči; ausi-
mies čībās, lai čib un čab; jā, jā,
iesim čupu čupā, ha-ha-hā! hi-hi-hī!
tie būs joki!

! n ģ k r

miķelītis malku kŗauj gubā, kuŗ^u
uguni; indriķis nes spaiņiem ūdeni;
ģiediņa meklē veļu; pirtī, meitiņas,
pirtī! māra peŗas uz lāviņas, aŗa
mazģājas bļodā kā jūŗā, lilīte raud
gaŗas raudas! ģērbsimies nu!

A a	Ā ā	B b	C c	Č č	
Ȧ ȧ	Ȧ ā	B b	C c	Č č	
D d	E e	Ē ē	F f	G g	Ĝ ĝ
Ȧ d	E e	Ē ē	F f	G g	Ĝ ĝ
H h	I i	Ī ī	J j	K k	Ķ ķ
Ȧ h	I i	Ī ī	J j	K k	Ķ ķ
L l	Ł ł	M m	N n	Ń ń	
L l	Ł ł	M m	N n	Ń ń	
O o	P p	R r	Ŕ ŕ	S s	
O o	P p	R r	Ŕ ŕ	S s	
Š š	T t	U u	Ū ū	V v	
Š š	T t	U u	Ū ū	V v	
Z z	Dz dz	Ž ž	Dž dž		
Z z	Dz dz	Ž ž	Dž dž		

Pirmā lasāmā grāmata.

---

1. Īsas dienas.

Kā ņaucas balta dieniņa,
Arvien, arvien vēl īsāka!
Vēl melna nakts, kad jāceļas,
Vēl pusdiena, kad satumstas —
Un ņaucas vēl!
Un ņaucas vēl!

Nu, nebēdā, nāks ziemsvētki,
Būs beigti tumsas biedoņi,
Tik eglītes vien dedzināt!
Ij saulīti tad iedegsat —
Un diena augs,
Un diena augs!

J. Rainis.

2. Kā Almiņa uz svētkiem posās.

Vai, vai, vai, svētki nāk virsū, dzīvoklis
neuzkopts: logi netīri, grīda netīra; kur nu
vēl galdi, krēslī, trauki.

„Mudīgi, mudīgi!“ Almiņa skubina Zentu,
bet pati skraida pa istabu ar slapju lupatu.

„Ūdeni, Zenta! vairāk ūdens!“

Zenta nespēj ūdeni pienest. Almiņa lai-
stās kā lietus mākonis: šļāciens logam, šļā-

ciens galdam, šļāciens kaķim, bet viss lielums
uz grīdas.

Krāns neaizgriezts. Tek vienā tecēšanā.
Izlietne pilna. Plūst pāri malām.

„Alma, mēs slikstam!“

Virtuve kā ezers.

Ko nu?!

Meitenes — spudūks — kaktiņā iekšā.
Ietin galvas lakatos un raud.

„Ā, re', kas tad tas?“ pārnāk mamma:
„Kāds nu tas dzīvoklis!“

Istā pošanās nu tikai sāksies.

3. Traka pārskatīšanās.

Balta bārda, gaļi balti mati, silta cepure
galvā, silti zābaki kājās, plats mētelis mugurā,
mētelis sajozts ar sarkanu jostu.

„Ziemsvētku vecītis!“

Gluži tāds, kādu to redz visās bildēs.

Bet kur tad dāvanu maiss? Maisa nav. Vecītis stāv pie savām ragavām un pārdod ābolus.

Kāpēc — pārdod?

Laikam tāpēc, lai nepazitu, un viņš varētu noskatīties, kam kādu dāvanu nest. Bet Rūtiņa viņu uz vietas pazina.

Blēdis! Ak, tu blēdis!

„Kur tavs dāvanu maiss?”

„Pārdošu ābolus, tad iešu pēc dāvanām.”

„Kam dāvanas nesīsi?”

„Saviem bērniem.”

„Vai es arī esmu tavs bērns?”

„Tu? hm!” vecītis nobraucīja bārdū.

„Mamma saka, ka visi labi bērni esot tavi, bet es esmu laba: klausu mammu un papu, labi mācos lai. Atnes man lelli ar matiem un dzīvām acīm.”

„Lelli tev atnesīs ziemsvētku vecītis,” vecītis smaida: „Bet es iebēršu tev ābolus eglītei. Turi tik kabatas!”

4. Ziemsvētku pasaciņa.

Senos laikos ziemsvētkos nededzināja eglīti. Svētkus svētīja tā, kā nu kuŗš prata.

Bet viens nabaga vīrs neprata nekā. Viņš pats bija izsalcis, un bērni badā raudāja.

Kur ņemt maizi?

Vīrs izgāja laukā. Gāja, gāja, nogāja pie mazas eglītes meža malā un apsēdās. Sirds viņam bija smaga, un asaras spiedās acīs. Aiz viņa bija mežs, un maizes te nebija. Sniegā gulēja čiekuris. Vējš nupat to bija nokratījis no lielās egles.

Labi! Ja nebija maizes, lai bērni ēd čiekurus!

Vīrs salasīja čiekurus un sabāza kabatās.

Piepēži eglītē sakrita no debesīm zvaigznes. Tās pārvērtās par svecītēm, kas dega spožām liesmiņām. Un sniegs eglītes zaros nebija vairs sniegs, bet saldi cukura cepumi.

„Nu bērniem būs svētki!“ vīrs priecājās un nesa eglīti mājā.

Istabiņa kļuva gaiša un silta, kad eglīti ienesa. Bērni aizmirsa badu un priecājās.

Tēvs izvilka čiekurus un salika galdā. Bet tie nebija vairs čiekuri — tie bija skaisti, dzeltenīgi maizes kukuliši.

Nabaga būdiņā nu bija tādi svētki, kā nevienam. No tā laika visi sāka ziemsvētkos dedzināt eglītes.

5. Maza starpība.

— Papa, nu taisies jel

Drīzāk uz tirdziņu!

— Ko tad mēs pirksim:

Auto vai zirdziņu?

— Tev gribas mānities,
Jokiem dot vaļu,
Pirksim tak eglīti
Kuplu un zaļu.

— Lai tad ar' notiek,
To jau nu varu.

— Bet tādu augstāku,
Trīs jūdzes garu.

— Jūdzes? Es domāju
Pēdas trīs,
Tad arī koks nebūs
Visai īss.

— Drusku īsāks vai gaļāks,
Nekrit tak svarā,
Teiksim tādu viduvēju
No visa tā bara.

H. Dorbe.

6. Eglīti gaidot.

Brīvības bulvārī viņu nakti izaudzis mežs.
Eglītes vien, lielas un mazas, kuplas un zaļas.

Vilnis tekā pa mežu, silda rokas pie
uguns, meklē eglīti.

Eglītes dārgas. Vilnim nav naudas.

Nu, palūgs prāvāku zaru.

Urā! spēlēsim ziemsvētkus! Re', kur
eglīte!

Viļņa zariņu mājā iestāda podā. Egle,
kas egle!

„Mammiņ, aizdod mums kādu svecīti!“

Māsiņa plucina papīru, tas būs sniegs;
brālīši izgriež no papes ābolus, kriņģeļus,
cukura vīriņus.

Sniegu izkaisa skujās, ābolus, kriņģeļus,
cukura vīriņus sakaž zariņos.

Svecīte deg.

Nākait nu, kaimiņi, skataities, kāda mums
koša eglīte deg!

7. Eglīte-princese.

Ziemsvētku eglīte
Mežiņā stāv un smaida,
Sapņu pilna galviņa
Nez' ko gaida.

Sudraba mēnesi
Eglite kaŗ sev zaros,
Zelta zvaigznītēm
Mirdzina staru staros.

Dimantsniega plivuri
Eglite sedzas,
Zaļa zīda svārki
Cauri redzas.

Pārsteigti visi ļautiņi,
Cik princese-eglite skaista!
Eglite tūkstots svecītēm
Spožumu laista.

J. Rainis.

8. Jauna gada vakarā.

Klau! Pulkstens sāk sist.
Istabā paliek klusi. Cik sitis?
Divpadsmit!
Urā, jaunais gads! Urā!
Raimītis nojem no sienas veco kalen-
dari, uzkarina jauno.

Kuŗš gads nu aizgājis? Kuŗš atnācis?
Ārā troksnis. Baznīcās zvana. Spēlē mū-
zika. Skrien raķetes gaisā. Šauj kā kaŗā.
Mazais Laimītis nolīdis kaktiņā raud.
„Ko tu raudi?“
„Nošaus jauno gadu!“

Bet Ludis, atrāvis logu, klie dz ārā:
„Jaunā gadā jaunu laimi lieliem un
maziem.“

9. Mīkla.

Liels, liels ozols
Divpadsmit zariem,
Ikvienā zarā
Pa četri pērķļi,
Ikvienā pērķļi
Pa septiņas olas,
Ikvienā olā
Meln un balts.

Tautas mīkla.

10. Nedēļas dienas.

Ko jūs man maksāsīt,
Es nedēļu izdziedāšu?
Pirmā diena, otrā diena,
Te trešdiena, ceturtdiena,
Te piektdiena, te sestdiena,
Te nedēļa pagājusi.

Tautas dziesma.

11. Veltīga ķilda.

Nakts ar dienu sanīdās: kuŗa no abām
skaistāka.

„Es skaistāka!“ teica nakts.

„Nē, es!“ atsaucās diena.

Nu abas sāka greznoties. Nakts uzgērba
zvaigžņu mēteli, piesprauda mēness saktu,
iebēra matos rasu un apāva miglas kurpes.

„Kāda skaista nakts!“ ļaudis priecājās.

Diena apjēma spoži zilu villaini, uzlika
saules vaiņagu, apāva puķu zābakus.

„Ai, jauka diena!“ atkal ļaudis priecājās.

L. Paegle.

12. Mīkla.

Mini, mini mīkliņu,
Mazo bērniņu:

Bij manai māmiņai
Zelta kamolītis —
Agri no rīta
Pasvieda gaisā.

Ritēja kamoliņ's
Mākoņiem pāri
Visu cauru dienu
Pa debess jumū.

Vakarā nokrita
Jūras vidū —
Visa jūra laistījās
Vienā zeltā.

J. Rainis.

13. Nakts gājējiņš.

Papa, pāri dārza žogam
Mēnestiņš, rau, pretī logam,
Kāpēc viņš tik dikti spīd?
— Gaisma lai pār gultu krit.
Kāpēc viņš tik augstu gan?
— Teic viņš: tālu jāiet man.
Kad un kur viņš atpūšas?
— Mākonīšu rociņās,
Kamēr saule saka viņam:
Tagad kārtā mēnestiņam!

H. Dorbe.

14. Pulksteņa dziesma.

Ziemas brīvlaikā Žanīte aizbrauca uz laukiem paciemoties pie krustmātes. Tikko viņa pārkāpa istabas sliekšni, ka vecais sienas pulkstenis pārtrauca savu parasto tik-tak un iesāka tā savādi šņākt:

„Šššķrr ...

Pārsteigta Žanīte apstājās.

„Pulkstenis šķir dziesmu“, krusttēvs ieteicās, pamanījis Žanītes pārsteigumu: „Grib tevi godam sajemt.“

„Vai tad viņš dziedās?“ Žanīte brīnījās.

„Tūlit dziedās“, krusttēvs smējās.

Žanīte pielika pirkstiņu pie lūpām. Tādus brīnumus viņa nebija vēl redzējusi, ka pulk-

stenis dzied. Bet pulkstenis nelika viņai ilgi gaidīt.

„Din-din-din, kukū!“ viņš ātri nobēra.

„Vai, cik jauki!“ Žanite sasita plaukstiņas.

No tā brīža viņa arvienu gaidīja, kad pulkstenis sāks atkal dziedāt. Sevišķi viņai patika, kad tas šķīra savu dziesmu.

15. Senu laiku pulkstenis.

„Vecmāmiņ, pastāsti pasaciņu!“ Dzidris ielēca vecmāmiņai klēpī.

„Par ko lai stāstu?“

„Par gailiti.“

„Labi! Stāstišu par gailiti un savu vecmāmiņu.“

Dzidris nosēdās ērtāk un vecmāmiņa stāstīja:

„Tu jau zini, ka bērnību es pavadīju uz laukiem. Dzīvoju pie savas vecmāmiņas. Mana vecmāmiņa bija ļoti darbīga. Tikko gailis nodziedāja savu rīta reizi, viņa cēlās augšā, modināja ļaudis un gāja ar tiem darbā. Tā manas vecmāmiņas laikos bija parasts. Bet tas jau sen, sen atpakaļ.

Jauniem cilvēkiem miegs saldāks, un meitas labprāt būtu pagulējušas kādu aci ilgāk.

„Nebūtu tas gailis,“ Anna pukojās: „Tad varētu ilgāk pagulēt.“

„Jā, jā, tas vien tas vainīgais!“ Liene piekrita. Bet Līzei tūlīt iešāvās labs padoms prātā. „Noslēpsim gaili,“ viņa teica: „Redzēs, kā tad būs.“

Tā arī izdarija.

„Kā ta' bija?“ Dzidris iešāvās starpā.

„Kā ta' bija!“ vecmāmiņa turpināja: „Veciem cilvēkiem miegs īss. Vecmāmiņa nu pamožas pusnaktī un gaida, kad dziedās gailis. Bet gailis nedzied. Vecmāmiņa klausās, klausās — nekā. Viņai nu iešaujas prātā, ka aizgulējusies. Tad nu arī šāvusies tūlīt augšā. Saprotams, arī ļaudīm vajadzējis celties.“

„Kas bija tālāk?“ Dzidris atkal ieprasījās.

„Kas nu bija! Meitas redzēja, ka bez gaiļa dabūs vēl mazāk gulēt, un pārnesa gaili atpakaļ mājā.“

„Kālab vecmāmiņa nepaskatījās pulkstenī?“

„Pulksteņu toreiz nemaz vēl nebija,“ vecmāmiņa nobeidza.

16. Mīkla.

Vīrs niķu niķiem,
Svārks stiķu stiķiem,
Kaula seja,
Gaļas bārda.

Tautas dziesma.

17. Rīta sveiciens.

Aust gaismiņa, lec saulīte,
Tas pirmais gaišumiņš;
Labritiņ, Dievs palīdz —
Tā pirmā valodiņa.

Tautas dziesma.

18. Ko novēl viens otram satiekoties.

Labritiņ rītiņā,
Labdieniņ dieniņā,
Labvakar vakarā,
Labnaksniņ naksniņā.

Tautas dziesma.

19. Žanītes sapnis.

Žanīte gulēja savā gultiņā un sapņoja.
Mēnestiņš iemeta istabā baltu stariņu. Stariņš
nosēdās uz Žanītes spilveniņa un teica:

„Sēdies man mugurā!”

Žanīte uzrausās Stariņam mugurā un
sajuta, ka paceļas gaisā.

Istabiņa pazuda — pāri galvai nu bija
tumšzila debess ar retiem mākonīšiem.

Piepēži viņi satika sniega pārslīņas. Tās
sēdās Žanītei uz kreklīņa, uz matiem, kutināja
vaidziņus un rociņas. Un Žanīte prasīja:

„No kurienes jūs nākat?”

Bet pārslīņām nebija laika atbildēt. Viņas
tikai atteica:

„Klausies!“

Žanīte klausījās. Viņa dzirdēja tādu kā ņūkoņu. Un tad viņa noskārta, ka ņūkoņa nāk no mākonīša, kuŗam viņi pašlaik tuvojās. Mākonīša malā stāvēja balts vīriņš ar pīpīti zobos un noraudzījās lejup.

„Tas ir sniega rūķītis,“ Stariņš teica.

Žanīte atcerējās vecmāmiņas pasaciņu par sniega rūķīti. Sniega rūķītim mākonī esot dzirnutiņas, kur viņš maļot sniegu. Žanīte tīri labi zināja, kā rodas sniegs, un pasaciņai neticēja. Taču viņai arvienu gribējās šai pasaciņā klausīties — tik jauka tā bija, un tagad ar patiku noskatījās baltajā vīriņā.

„Beidz nu reiz klabināt!“ Stariņš tam uzsauca.

„Nevar!“ Rūķītis atsaucās: „Vēl redzu šur tur melnu zemi, tā jāapklāj.“

20. Kad sniega maiss valā.

Sniegmātes maisam — vile ira,
Sniega pārslīņas bira.
Sniegmāte ķēra,
Pārslas bēra
Atpakaļ maisā —
Visas visapkārt izskrēja gaisā.

J. Rainis.

21. No kalniņa lejiņā.

Ta' nu snieg ka snieg!

Kad pietāsies, iesim uz kalniņu. Kārli,
kur kamaniņas? Eidi, sameklē slēpes!

Urā, Kārlis jau brauc! Vējš plivina
matus, rausta kaklautu. Iet tam vareni!

„Paga', paga'!“

Rudis savēlis sniega piku.

„Sargies nu, Kārli!“

Kārlis noliec galvu, sniegs aizskrien
gaŗām. Bet kamaniņas kupenā.

„Apkārt gan Kārlis! Ha-ha-hā! Man tā
neies — es protu labāk!“

Eidis uzskrien kalnā.

„Ceļu! Dod ceļu braucējam!“

22. Slēpotāji.

Vaigi sarkst un dvaša kūp,
Ko man vējš un sala rūp?

Mēs pie kājām slēpes sienam,
Sniegu laukiem pāri brienam.

Vakarā mēs mājās skrejam,
Gurdi gan, bet gavilējam.

J. Rainis.

23. Nekur nav miera.

Sniega pārsliņas rāmi klājās uz ielām.
Bet tad atskrēja vējš. Visu nakti viņš
skraidīja pa ielām un kauca.

Tālu lidojot, pārsliņas bija nogurušas un
gribēja atpūsties. Bet vējš kauca:

„Kas par gulēšanu! Ceļaities!”

Un vaigus piepūtis, metās pārsliņām virsū.

Kur bija kupena, to izārdīja, kur nebija,
tur sadzina kupenu, un atkal izārdīja.

Tikai pret rītu vējš nostāja, aizskrēja uz
citu vietu.

Pārsliņas nu sametās, kur kuŗā: lielā
kupenā uz jumta malas, vēl lielākā uz trotuara.

Gaismai austot, iznāca sētnieks. Apskatījās
dusmīgi apkārt un pajēma slotu.

Vēja vietā nu stājās sētnieka slotas un
lielā lāpsta.

„Lauj atpūsties!” pārsliņas lūdzās.

„Nekas nebūs!” sētnieks noņūca bārdā:

„Kam gulāt pa kājām!”

Slota nu slaucija, lāpsta šķūrēja. Sētnieks slaucija sviedrus. Bet pārsliņas skatījās skaudīgi uz jumtu, kur vesela kupena citu pārsliņu bija pārkārusies pār malu.

„Neļaušu arī tām tur gulēt,” sētnieks noteica: „Visas lejā, un visas čupā!”

„Mēs gribam mieru,” pārsliņas sūdzējās.

„Pagaidiet! Iejūgs vecais Pēteris savu bēriti, sametīs jūs vezumā un aizvedīs tādā vietā, kur varēsīt gulēt līdz pavasarim!” bargais sētnieks beidzot kļuva tāds kā laipnāks.

24. Labs darbs.

Iesim nu, Lolīti,
Jābaņo putniņi!
Zilītes, zvirb'liši,
Tek, tek, tek, nākat!
Še jums būs graudiņi,
Lasāt, ko mākat!

J. Rainis.

25. Jautājums.

Es teicu putnam,
Kas sala aiz žoga:
Nāc, mīļais, nebaidies,
Lido pie loga.

Es baņošu tevi
Ar graudiem un maizes
Drupatām sīkām —
Nebūs tev raizes.

Viņš baidījās ļaužu,
Tāds bēdīgs un pikts...
— Papa, vai cilvēks
Tiešām tik slikts?

H. Dorbe.

26. Posts ar dzīvokliem.

Teic māmiņa: „Cik grūt', cik grūt'
Ir dzīvokli sev sadabūt!“

Še veļas baļļa apgāzta,
Tā tagad mana mājiņa.

Te nojēmu es dzīvokli
Priekš sevis līdz ar lelliti.

Mums divām iekšā telpas tiek,
Bet traukus tepat ārā liek.

Tik augstas īres sadzītas,
Ar baļļu jāapmierinās.

J. Rainis.

27. Pieci mežinieki.

„Auksti! Auksti!“

Ārā auksti, bēniņos auksti — kaķiem
salst ķepas.

Ko daris?

Brauks mežā pēc malkas.

Aizbrauca pieci kaķi. Cirta, cirta, pulka cirta. Astes par cirvjiem, nagi par zāģiem.

Sacēla astes, pārbrauca mājā. Pārbrauca mājā, apskatījās labi — malkas nekā.

Ko nu?

Brauks otrreiz!

Aizbrauca otrreiz. Cirta atkal. Pa pagalei sacirta: viena pagale īsa, otra strupa, trešā ne īsti īsa, ne īsti strupa.

Pārbrauca mājā, iekūra uguni, vārīja putru. Izvārīja putru, saēdās labi, nolikās gulēt.

lesim tad lūkot, vai neguļ vēl šodien.

28. Kur siltumu vāra.

„Kas tais pagrabos?”

Ielēks pa lūku, tad redzēs.

Pagrabī iet likumu likumiem, eju ejām. Še sakrāuta malka, tur veseli kalni melnu akmeņu. Kad akmeņus pajem rokā, tie drūp.

Kur tādus liek?

Re', durvis! Iekšā kaut kas šalc. Kas tur šalc?

Gunis mazliet paveŗ durvis, Rudis pa ņķirbiŗu glŗn.

Telpŗ divi lieli katli. Melns vŗrs lokŗs katlu priekŗŗ. Paveŗ durvŗiŗas — sarkana liesma sprakŗ preti. Vŗrs met melnos akmeŗus liesmŗ. Bet katlos kaut kas vŗrŗs.

Kas tas par vŗru? ko viŗŗ tur vŗra?

„Tas ir burvis, Rudi, bŗŗnus vŗra!”

Kŗ pasakŗ.

„Burvis nevŗra bŗŗnus, ragana vŗra!”

„Kas tad tas ir?”

„Zemes vidŗ esot tŗda uguns, Guni.”

„Vai mŗs jau zemes vidŗ?”

Piepŗŗi melnais pagrieŗ galvu, ierauga puikas.

„Re', kur man paligi! Nŗkait vien ņŗrp!”

„Tu neesi burvis?”

„Vai tŗdi maz ir?”

„Ko ta' tu vŗri?”

„Siltumu vŗru! Lai jums tur augŗŗ, dzi-vokŗos, nebŗtu jŗnosalst. Lŗk, ko es vŗru.”

29. Ko tad bŗdŗt.

Nu, ziemeli, ziemeli, pŗt!

Skroder's beidz mŗteli ņŗt.

Nu sala var kniebt un badŗt —

Mŗte beidz cimdiŗus adŗt.

Nu sniegs un puten's var griezties,
Es varu smiedamies ciesties.

J. Rainis.

30. Papam pārnākot no darba.

Papa mīlais, papa labais,
Kā es tevi gaidīju.
Trīs reiz pati lūkot gāju,
Bēdājos un smaidīju.

Zinu, tu no darba nāci,
Sirds ar' balvas nekāro,
Bet par lielo gaidīšanu
Mani vairāk pamiļo.

H. Dorbe.

31. Pulka vārdu.

Papa, tev to vārdu daudz,
Atceries un nesajauc:

Mammai esi mīļš un labs,
Tētiņš, vecukiņš un paps;

Vecai mātei, tēvam ar' —
Dēliņš, kuŗu sabārt var;

Incim, — tam tu esi tāds,
Kam pie reizes dusmīgs prāts.

— Kas es tev? — „Ne tas, ne šis,
Laikam kopā itin viss.“

H. Dorbe.

32. Pie māmiņas augot.

Pie māmiņas es uzaugu,
Kā rozīte ziedēdama,
Ar puķīti rotājos,
Saulītē sildījos.

Tautas dziesma.

33. Ģimenes svētki.

„Es būšu mamma, tu būsi paps, lelle
būs mūsu meitiņa.“

„Kas es būšu?“

„Tu būsi krusttēvs. Tu nāksi viesos —
lelei šodien paliks četri gadi.“

Nu tik pie darba! Jāuzpoš istaba, jāap-
ģērbj bērns, jāgādā svētku plāceņi, jārauga
dāvanas.

„Vīci, aizskrien uz maiznīcu, atnes torti,
paķer cepumus.“

Vīcis aizskrien pie mammas. Mamma

iedod saldmaizīti. Tā būs torte; baltmaizes
skēlītes — cepumi.

Kāds bagāts galds!

„Vai, vai, viesi jau nāk, bērns nav vēl
apgērbts! Kur jaunais uzvalks, kur veļa?“

Velta ģērbj lelli.

„Daudz laimes krustmeitai!“ Vilis sniedz
lelei roku.

„Paloki celīti, meitiņ! Kas jāsaka krust-
tēvam?“

34. Vēliet laimi!

Še es esmu Ritiņa,
Visu skaistākā meitiņa!
Sanāciet nu visas saimes,
Novēliet man kuplas laimes:
Šodien, mīlie radiņi,
Man ir četri gadiņi.

J. Rainis.

35. Lolīte.

Manu lellīti
Sauc Lolīti.
Viņas actiņas
Zilas, spīdošas.
Lolīte labiņa,
Klausa uz vārdiņa:
Kad gulēt lieku,
Nebrēc ne drusciņu
Un nekust nemaz —
Lai to vēl izdara kas!

J. Rainis.

36. Posts ar lellīti.

Man posts ar tevi, lellīti,
Kur likšu tādu uli?
Tu nemācies man ābeci,
Tik skraidī vien un guli.
Nu galvu nodūrusi sēd
Un neatbild, kad prasa.
Jā, kūkas gan tu labprāt ēd —
Kas grāmatu lai lasa?
Lūk skaistas raibas glezniņas
Še burtu starpā lika —
Nāc, bij man ar' tā jāmācās,
Tu domā, ka man tika?

J. Rainis.

37. Lelle slima.

„Bērns tāds savārdzis. Nez', kas tik nu būs!“
„Būs vakar ieēdis vairāk.“
„Actiņas cieti, galviņa karsta. Vici, aiz-
skrien pēc ārsta!“
Velta tīsta lelli. Vīcis aiziet pēc ārsta.
Vilis ārsts.
„Labdien! Kas mazai kait?“
Patausta pulsu, izklausā krūtiņas, apskata
mēlīti, vēro kakliņu, paraksta zāles.
„Trīs reizes dienā pa vienai karotei!“
„Vai būtu kas bistams?“
„Nevar vēl zināt. Redzēsim rītu. Ja
paliek sliktāk, pasauciet mani. Ar Dievu!“

„Ko darīsim, Vīci?”

„Skriešu uz aptieku pēc zālēm!”

Lai dzer zāles, paliks lellīte vesela.

38. Papa avīze.

„Uldi, aiztec pēc avīzes!”

Paps darbā bija piekūsis un atlaidās atpūtas krēslā.

Uldis noskrēja pa trepēm, kā nodimdēja vien.

„Lūdzu papa avīzi!” viņš prasīja kioskā.

„Kuŗa tad būs tava papa avīze?” pārdevēja noprasiĶa.

„Tā ar to sarkano rakstu!”

Uldis pajēma avīzi un sāka lasīt virsrakstu. Bija taĶu pavisam jociĶi nezināt, kā saucas papa avīze.

„Pēdējās Ziņas“, viņš izlasīja.

Tagad pašķīra pirmo lapu.

„Te nav nekā, bildes vien!“ viņš domāja.

Tā jau nu gan gluži nebija: rakstu tur bija daudz. Tikai Uldis neprata vēl salasīt sīkos burtus.

Ari otrā lapā nebija nekā. Uldis apskatīja bildes un ieskatījās pēdējā lapā. Ā! tur jau gan bija ko lasīt. Palasis.

„Vēlos pirkt māju.“

„Atrasts maks ar naudu.“

Izpildu visādus namdaļa darbus.“

„Meklēju kādu nodarbošanos.“

Uldis salocīja avīzi: nava nekā interesanta. Kā tādu var lasīt!

„Avīze pavisam tukša!“ Uldis paziņoja papam: „Kas bija, to izlasīju.“

39. Sludinājums avīzē.

Kopš trim dienām pazudis

Mans runcītis:

Bij gaiši pelēks ar tumšām josliņām,

Uz muguras desmit melnām podziņām.

Ap kakliņu bij balta krāga,

Balta bij arī apaļā māga,

Mika bij viņa vārds;

Viņš ēda tikai, kas gards.

Kas viņu man atnesīs,
No papus simts rubļus sev izpelnīs,
Es mutīti arī tam gribu dot.
Mika uz divām kājām nostāvēt prot.

J. Rainis.

40. Ko pastnieks atnesa.

„Paskaties, kas tur zvana!“

Mamma strādāja virtuvē un viņai nebija
laika atvērt durvis.

„Tas ir pastnieks! Es pazīstu!“

Anniņa atvēra durvis. Pastnieks pa-
sniedza viņai vēstuli un kartiņu. Anniņa
lasīja adreses:

„Augsti godātam Kļavas kungam Skolas
ielā № 32, dzīvoklis № 1, šeit.“

Vēstule papam.

„Augsti godātai Kļavas kundzei Skolas
ielā № 32, dzīvoklis № 1, Rīgā.“

Kartiņa mammai.

„Kur tad man?“ Anniņa noprasiņa.

„Tev vēl raksta,“ pastnieks smējās.

41. Inča adrese.

Papa, lūdzu zīmuli,
Gribu rakstīt vēstuli
Vecās mātes incītim,
Adrese tik gaŗa šim:

„Pāri ielai, viņā sētā,
 Ietīkšana dikti lēta —
 Divas trepes, vienas durvis,
 Tur, kur krāģis stāv un kurvis,
 Kaktā, kur viss tumsā tīts,
 Pele pīkst un muša dīc —
 Tur tas runcis pierakstīts.“
 Nama numurs būs tak lieks —
 Gan jau zinās pastinieks.

H. Dorbe.

42. Pūpolu svētdienā.

Šorīt sirds kā saule gaiša,
 Gribas vēlēt tikai labu:
 „Lai tu apaļš tā kā pūpols!“
 Kas vien mājā, visi dabū.

Saulietis.

43. Lieldienas.

Kas tur klaudz?
 Kas tur brauc?
 Rateļi klab,
 Riteņi grab,
 Vārtiņi čīkst,
 Pātagas plīkst.
 Suniņi reju rej,
 Ļautiņi skreju skrej,
 Visi bērniņi sauc:
 Lieldiena, Lieldiena brauc!

J. Rainis.

44. Lieldienu zaķis.

„Tuk! tuk! tuk!“

Lieldienu zaķis piesita ar ķepiņu pie durvīm.

Durvis atvērās pašas no sevis. Kad lieldienu zaķis nāk pie bērniem ar olu nastu, visas durvis vežas pašas no sevis. Tāpēc neviens vēl nav redzējis, kā lieldienu zaķis ienāk un kad viņš aiziet.

Ansītis un Katiņa gulēja saldā miegā. Zaķis paskatījās bērnos un pasmaidīja savām pāršķeltām lūpām. Tad viņš pielida pie bērnu gultiņas un klusi, klusi piedūra tiem pie vaigiem savu bārdiņu. No bārdiņas tūlīt izvēlās sapnītis. Sapnītis uzsēdās bērniem uz actiņām, un bērni sapnī redzēja: Katiņas kurpītes un Ansiša zābaciņi nebija vairs kurpītes un zābaciņi, bet mazi automobiļi. Auto bija piekļauti zilām, zaļām, sarkanām un raibām olām, pilni ar kaudzi. Brūni šoko-

lades zaķiši vadija automobiļus taisni uz bērnu gultiņu.

Kāds jocīgs sapnis!

Bērni pa miegiem iesmējās.

Zaķis priekā pakustināja balto līpiņu, pacēla ausaino cepuri, palocījās, novēlēja bērniem priecīgas lieldienas un atkal aizgāja. Bet sapnītis tūlīt ielēca bērnu apavos un pārvērtās istās olās un istos šokolades zaķišos.

45. Neteikšu vis.

Zinu, zinu, bet neteikšu,
Kur lieldienu zaķis gul:
Aiz upītes kalniņā,
Sikā kārklu krūmiņā.

Pēc tautas dziesmas.

46. Ziemas kauja.

Ziema, ziema, ziemelītis
Gaŗu nakšu gulētaji —
Gulēdami nemanija,
Kā atnāca pavasaris.

Dzied putniņi, dzied ganiņi,
Zied pļavā pureniņi,
Nu tā ziema augšā lēca
Ar vasaru cīnīties.

Ziema kava pavasari
Ar sudraba zobentiņu,
Pavasaris gaiņājās
Ar pureņu ziediņiem.

Lūza ziemas zobentiņš,
Bēga ziema raudādama —
Visi vārti, visas durvis
Pavasariņam atvērās.

J. Rainis.

47. Ledus iet!

Vēl vakar puikas slidinājās pa ledu. Šorīt nākdami uz skolu, viņi vēl to apskatīja. Šaubīgs tās gan izskatījās, taču puikas domāja, ka šodien vēl varēs slidināties. Viņi norunāja pēc stundām atnākt uz upi.

Bet saulīte tikai pasmējās par šo norunu.

Kamēr bērni bija skolā, viņa sūtīja zemes virsū savus siltākos starus. Tie čakli strādāja — kausēja sniegu un vadīja ūdeni uz upi.

Vēl nebija pusdienu, kad ūdens upē pacēla jau ledu. Bet kad puikas beidzot varēja izskriet ar slidām uz upi, ūdens ledu bija jau salauzis.

„Vai!“ Juris pārsteigts iesaucās un apstājās upes krastā.

„Ledus iet! Ledus iet!“ citi puikas gavilēja.

Ledus bija salūzis lielos un mazos gabalos, un straume nesa tos uz leju.

Tas bija lielisks skats!

Ledus gabali cēlās un grima, lūza un plisa, bet upe šalca kā jūra. Daži ledus gabali kā dzīvi kāpa krastā, bet ielokā starp kuģišu piestātni un krastu tie sagula mierīgi un rāmi. Te tie varēs ilgi gulēt, jo straume te neķēra. Un te tos pamazām kausēs saule un vējš, kamēr citus vizinās zilā jūrā.

48. Pasaka par diviem jūrniekiem.

Visi ļaudis uz krāstu trauca:

Tur tauriņš un pele pa jūru brauca!

Tauriņš spārnus kā buņas pleta,

Pele asti kā stūri meta.

No vēja tauriņam uznāca šķava,

Pārplisa kuģis, glābiņa nava.

Pele peldus metās — ak bēdas! —

Tauriņš pelei uz galvas sēdas.

Tad abi laimīgi nokļuva malā,

Te nu arī mana pasaka galā.

J. Rainis.

49. Aizveda uz mežu.

Rudeni pilsētā plosījās nikna bērnu slimība. Daudz bērnu slimoja un nevarēja iet skolā. Bet tad atnāca ziema un iekala

slimību ledū kā cietumā. Slimība gulēja ledū un pāri tai gāja cilvēki un brauca braucēji.

„Paga', paga'!“ slimība skaitās: „Kad tikšu vaļā, tad jūs gan redzēsit!“

Viņa gaidīja pavasari.

Beidzot pavasaris atnāca. Saulīte sildīja silti, silti. Sniegs ielās nokusa, un visas ielas bija netīra ūdens pilnas.

Slimība klausījās.

„Nu tik jūs redzēsit!“ viņa draudēja cilvēkiem un mēģināja, vai nevarētu jau kustēties. Vieni sāni tai patiesi bija jau vaļīgi.

Slimībai tas darija lielu prieku. Viņa pamāja ar galvu un teica:

„Tūlit iešu darbā!“

Bet cilvēki zināja, ka slimība guļ ledū ielas malā un gaida, kad ledus izkusis. Cilvēki pazina arī to, ko viņa sauca par savu darbu. Un tāpēc viņi nosprieda slimību padarīt nekaitīgu.

Kā to izdarīt?

Kāds gudrs vīrs tad teica:

„Ledu vajaga no ielas nolauzt, iekams slimība nava vēl atsvabinājusies.“

Pilsētniekiem šis padoms patika. Visi sētnieki tūlit stājās darbā. Kur sētnieki vien netika galā, tur piejēma strādniekus.

Visās ielās nu kladzēja kapļi un dzelzs

stieņi. Ledu salauza un gabalus sakrāva gubās.

Slimība noskatījās šai darbā un priecājās:
„Cilvēki muļķi — paši nāk man palīgā!“
Bet gudrais vīrs teica:

„Salauztais ledus tūlīt jāizved no pilsētas ārā un jāsagāž tādā vietā, kur bērni nestaigā!“

Nu bija darbs vedējiem. Tie sabrauca no visām pusēm, un netirais ledus, viens divi, bija aizvests.

Ielas nu bija tīras un sausas. Bērni varēja droši pastaigāties, jo nikno slimību aizveda līdz ar ledu uz mežu. Tur tā tagad gulēja nevarīga. Kaut tikai bērni neatrastu to vietu un nesāktu tur rakņaties!

50. Pavasaris nāk.

„Pavasaris nāk!“ kokā sauca vārna.

„Pū, tad man jābēg!“ satrūkās ziema un rausās savam zirgam mugurā.

Zirgs aiz vecuma bija palicis stīvs un pelēks.

„Pag', vecā māt, tavam zirgam spalva iet nost!“ zvirbulis smējās viņai pakaļ.

Pavasaris atjāja zaļā zirgā dipadi dip. Koki uzkāra zaļus karodziņus. Puķītes izbāza galviņas no zemes mātes azotes. Putni salaidās uz svētkiem: čirulis spēlēja vijoli,

dzeguze zvanīja, lakstīgala pūta fleitu un
svētelis tarkšķināja.

Tas tik bija koncerts.

L. Paegle.

51. Pavasara dziesmiņa.

Čirī! Čirī!

Spalviņu knābīti

lelaižas zvirbulīt's

Strazda būrītī:

Čirī! Čirī!

Viņš sajūt pavasari.

Urru-ū!

Balodīt's arī

Jumtā jūt to,

Un ilgu pārjemts, tas tūto:

Urru-ū!

Plūdonis.

52. Asniņi.

Drošākie asniņi bāž zaļās galviņas no
zemes ārā, grib pārliecināties, vai ziemelis
nav vēl kaut kur noslēpies.

Pumpuriņi nogrūž silto ziemas cepurīti
uz vienas auss. Viņiem kāro paskatīties,
no kurienes nāk tā siltā vēsma, kas pamo-
dināja viņus no miega.

Bet vēsma vairs nenāk — viņa ir klāt
un glauda un paijā šiem vaidziņus, galviņas.

Un paskat', paskat', cik nu pārgalvīgs
tiek mazais pumpuriņš: viņš nospeļ silto
cepuri zemē un atpogā plaši savus šauros
svārciņus.

„Nu, nu, nerātņi, kad tik nebūs par agru!

Valdis.

53. Pavasara darbi.

Nāk pavasar's, zeme jau sausa,
Viss plaukst un zaļo, kas spēj;
„Pie darba!“ — un visi tam klausā,
Un stāda, un dēsta, un sēj,
Ne kūtrākā roka nav gausa.
Ij Lolite nestāv pa dīku,
Grib stādīt sev puķītes,
Nāk katrs ar darba rīku,
Rok Stulģītis dobītes,
Ij incis rok ar muguru liku.

J. Rainis.

54. Kas izauga no sēkliņas.

Rudenī Jurītis atrada sēkliņu. Tā bija
melna un neskaista, un Jurītis gribēja to
aizsviest. Bet sēkliņa lūdzās:

„Paglabā mani. Nāks ziema un auk-
stums, es nosalšu un būšu pagalam. Bet
ja tu mani paglabāsi, vasaru tev pašam būs
prieks.“

Jurītim bija laba sirds. Viņš paklausīja
sēkliņu. Ietina to papīrī un noglabāja pie
savām mantiņām.

Tomēr ziemā viņš to bija pavisam piemirsis. Bet atnāca pavasaris, un mamma sāka runāt par savu dārziņu, kuŗu tā nomāja no pilsētas. Kādā dienā viņa pārnesa no dārznieka mazus papīra sainīšus.

„Ko tu pārnesi?“ Jurītis prasīja.

„Sēklas,“ mamma atteica: „Vajadzēs apsēt mūsu dārziņu.

Jurītis nu atminējās savu sēkliņu. Viņš to tūlit sadabūja un parādīja mammai. Mamma apsoliya ierādīt vietīņu dārziņā, kur šo sēkliņu iestādīt.

Kad nu mamma gāja apsēt savu dārziņu, Jurītis gaja tai līdz. Mamma parādīja, kur iestādīt sēkliņu.

„Paldies, Jurīt, par glabājumu!“ sēkliņa teica un ielīda zemē.

Jurītis piesprauda sēkliņas vietai mietiņu, lai zinātu, kur tā atrodas.

Saulīte sildīja, uzlija silts lietutiņš.

Kādā dienā, kad Jurītis bija atkal dārziņā, viņš ieraudzīja blakus mietiņam zaļas lapiņas. Tas viņu pārsteidza. Bet jaunais stādiņš teica:

„Labrīt, Jurīt! Vai tu mani vairs nepazīsti?“

Kā nu Juritim bija to pazīt! Sēkliņa bija melna, bet stādiņš bija zaļš. Taču arī stādiņš Juritim nepatika — lapiņas bija ne-

skaistas un asas. Un Juritim uznāca tīri tāda kā vēlēšanās stādiņu izraut. Bet stādiņš viņu mierināja:

„Pacieties vēl! Es tev atnesišu sauliti.“

Juritis atkal paklausīja. Viņš kopa stādiņu ļoti rūpīgi, un kad tas paaugās, piesēja to pie mietiņa, lai vējš nenolauž. Un stādiņš turēja vārdu — ar laiku tas izauga gaŗāks par pašu Juriti un viņa galotnē izplauka liels zieds. Tas patiesi izskatījās kā zelta saulīte.

55. Anniņa un puķītes.

Atnāk mazā Anna,
Rokā dārza kannā,
Savu rozi laista —
Cik tā sārta, skaista!
Ij tās mazās puķītes
Prasa ūdens lāsītes.

Anna visas slaka,
Puķes paldies saka:
„Nu mēs zelsim, ziedēsim,
Daiļi tevi pušķosim,
Labā, mazā Anna,
Kam tā ūdens kannā!“

J. Rainis.

58. Melnā biezputra.

Ludis izskrien uz ielas.

„Kas ta' tie par ērmiem?“

Ielas malā nostādīts liels katls. Zem katla kuŗas uguns, bet katlā vārās bieza, melna biezputra. No putras ceļas neciešami smirdoši dumi un garaiņi.

Ludis aizspieŗ degunu.

„Vai koŗ?“ kāds vīrs viņam uzprasa.

„Smird!“ Ludis atsaucas.

Viss trotuārs izjaukts. Divi viri pašlaik beidz to uzlauzt.

„Kur nu ieŗu?“ Ludis sūdzas.

„Izliesim jaunu,“ viri atbild.

„No tās melnās putras?“

„No tās pašas!“

Jā, jā, Ludis redz, tur viens pasmeŗ melno biezputru no katla un uzlej uz trotuāra, bet otrs jemas to gludināt.

„Ak tāda tā lieta!“

„Tāda gan.“

„Nu es zinu, kā taisa trotuāru,“ Ludis iesaucas un aizskrien pastāstīt mammai.

57. Kā Bumbulis parku slaucīja.

Gudrelis bija vecākais rūķis rūķu pilsētā.

Kādā pavasaŗa rītā viņŗ pastaigājās pa pilsētas parku un ieraudzīja, ka tas viss apklāts pērnā gada lapām.

Gudrelis pasauca Bumbuli:

„Izslauki parku!“

„Cik maksāsi?“ Bumbulis prasīja.

„Puslatu!“

Bumbulis aizskrēja paķaļ slotai, un uz celiņa drīz vien sakrājās liela sauso lapu kaudze.

Pienāca Kumpis.

„Es gan neatstātu lapas uz celiņa,“ viņš teica.

„Vai! Par to es nemaz nepadomāju,“ Bumbulis atsaucās un aizslaucīja lapu kaudzi līdz vārtiņiem.

Bet nu pienāca gaīrais Toms.

„Es nu gan neatstātu lapas vārtos,“ tas teica: „Pirmais, kas ies pa vārtiem, sanesis tās atkal atpakaļ iekšā.“

„Hm! Tas man nemaz neienāca prātā!“ Bumbulis apķērās un sagrūda lapas dīķi.

„Ko ta' nu!“ pienāca Ņirga: „Tu jau aizsprostosi dīķi. Izcelsies plūdi, nosliks pilsēta.“

Visi trīs rūķi saskatījās un sasmējās.

Bumbulis izgrāba lapas no dīķa un atstāja uz ielas.

„Kas tev nāk prātā?“ nu piesteidzās Brencis: „Uz ielas nedrīkst atstāt netīrumus!“

Bumbulis skatījās savos biedros, bet visiem sejas bija nopietnas. Smagi nopūties, Bumbulis ķērās atkal pie slotas. Lapu kaudze tagad bija tik liela kā māja.

Tagad Bumbulis saslaucīja lapas uz tilta, kas veda pāri upei. Kumpis, gaṛais Toms, Ņirga, un Brencis gāja viņam pakaļ.

„Uz tilta nevar lapas atstāt!“ Kumpis sacīja, un visi citi domāja tāpat.

Piepēši Bumbulis saslējās. Diviem varēniem vilcieniem viņš ieslaucīja lapas upē.

„Un nu zvejojiet viņas laukā,“ viņš iesmējās un ar nākošo vilcienu ieslaucīja arī visus četrus zobgaļus lapām pakaļ.

Tas tik bija pārsteigums!

Bet Bumbulis uzmeta slotu plecos un aizgāja sajemt savu puslatu.

Kad Gudrelis viņu ieraudzīja, viņš iedeva tam veselu latu — puslatu par parka izslaucīšanu un puslatu par starojošo seju.

Pēc M. Marlovas.

58. Pasaka par balto solu.

Pie galdnieka.

Zāģi zāģēja, ēveles ēvelēja, kalti kala un veseris sadzina visas daļas kopā.

„Skaists sols,“ visi, kas to redzēja, teica.

Galdnieks solu vēl nogludināja ar smilšu papīru. Tad sacīja:

„Iegērbsimies nu vēl baltā uzvalkā!“

Viņš pasauca krāsotāju. Krāsotājs pajēma savu sareni un nokrāsoja solu gluži baltu.

„Skaists sols,“ ļaudis atkal teica.
Sols bija pats uz sevi ļoti lepns.

Ceļā.

Kad krāsa bija iežuvusi, atnāca divi vīri.
Tie pajēma solu un ielika ratos. Rati brauca
pa platu ielu.

„Nez', kur nu mani liks?“ sols domāja
pie sevis.

Taču tai vietai vajadzēja būt ļoti skaistai.
Tā vismaz sols cerēja.

Pa ceļam viņš redzēja skaistus namus.
Ielās bija ļaužu kā skaidu darbnīcā.

„Viņi taču nedomā mani nolikt ielas
vidū!“ sols bažījās: „Samīs vēl, vai sabrauks!“

Ar šausmām viņš noskatījās savādos
ratos, kas skrēja bez zirga. Tie rēca un
brēca, it kā tos kāds žņaugtu.

Nē, solu neatstāja vis uz ielas.

Pilsētas parkā.

Solu aizveda uz pilsētas parku. Tur
viņu nocēla no ratiem un aiznesa pa gludu
ceļiņu.

„Nez', nez', kā tik nu būs!“ sols domāja.

Beidzot viņu nolika neliela laukuma
malā. No visām pusēm to ieslēdza krūmi
un koki. Malā bija ēna, bet laukuma vidū
saulgozis. Un vēl vidū bija liela, liela smilšu
kaudze.

Sols pavērās apkārt un pameta ar galvu.
„Te man patīk!“ viņš nedomāja: „Te
būs labi.“

„Labdien!“ krūmi viņu sveicināja.

„Tas labi, ka tu te,“ aizmirsta bērnu lāpstīņa teica.

„Ā! jauns sols!“ sauca zvirbuļi un čupu
čupām sametās uz balto solu.

„Kad tik nu nenosmulētu manu balto
uzvalku!“ sols īgnējās.

Bet zvirbuļi smējās.

Pirmie viesi.

Piepēši laukumīnā sabruka bērni, mazi
puisēni un mazas meitenītes. Tas bija bērnu
dārzs. Mazie tūlīt izklida un sāka rakņāties
smiltis, bet kāds puisēns iesaucās:

„Re', jauns sols!“

„Gluži balts!“ otrs atsaucās: „kā maiz-
nieka galds!“

„Te var cept rausīšus!“ citi trieca.

Un piepēši sols sajuta, ka mazas rociņas
beŗ uz viņa balto uzvalku smiltis.

„Tas tik vēl trūka!“ sols nopietni sāka
skaisties: „Kāds nu mans uzvalks!“

Bet bērni nelikās sola dusmu manām.
Viņi sabēra uz tā veselu kaudzi smilšu un
veidoja no tām visu, kas ienāca prātā.

Beidzot bērni tomēr aizgāja.

„Paldies Dievam!“ sols norunāja viņiem pakaļ.

Ak, tavu nedienu!

Nepaguva sols vēl savest savu uzvalku kārtībā, kad laukumā ienāca pulciņš strādnieku. Tie gribēja šeit pavadīt savu pusdienas atpūtu. Viņu sejas un rokas bija melnas un netiras, drēbes pilnas darba kvēpu un sodrēju.

„Ak, tavu nedienu!“ sols iesaucās, kad strādnieki apsēdās: „Nu mans uzvalks pagalam!“

Viņš tīri vai plisa no dusmām.

„Kaunies!“ piepēši ierunājās apkārtējie krūmi.

„Ikkatrs cenšas otram kautko labu darīt, bet tu domā tikai par sevi,“ teica ceriņu krūms un nolieca savus zarus pār strādniekiem, lai tiem būtu vairāk ēnas.

Divi draugi.

Krūmu vārdi ķērās solam pie sirds. Un kad pa celiņu atkal nāca slims vecītis, sols centās ar savu balto uzvalku piesaistīt viņa vērību.

„Nāc, apsēdies!“ sols sauca: „Te ir labi!“

Vecītis paklausīja un apsēdās. Viņš bija ļoti noguris, un atpūta viņam bija vajadzīga. No tā laika baltais sols un slimais veci-

tis ir kļuvuši nešķirami draugi. Un kad jūs tagad iesit no skolas mājā, iegriezāties parka laukumā — droši vien abi draugi tur būs atkal kopā. Tad ejiet klusi gaŗām, jo vecītis ir slimš un tam vajaga miera.

59. Rotaļa.

Viens, divi, trīs —
Viens tāds iss;
Viens tāds pagaŗš,
Tas tas vagars,
Nāķ ar koku,
Sit pā roku —
Bēdz!

J. Rainis.

60. Mīļš ciemiņš.

Saulite kāpa katru dienu augstāk. Un vienā rītā tā jau pakāpās pāri pretmājas jumtam un ieskatījās Skaidrites istabiņā.

„Mam, mam, re', kur saulite!“ Skaidrite sauca.

Mamma paskatījās ārā.

„Saulite nāķ pie tevis ciemos,“ viņa teica.

„Jā, jā, pie manis ciemos!“ Skaidrite priecājās.

„Bet ciemiņus vajaga pienāķīgi uzjemt,“ mamma turpināja: „Kā mēs saulīti uzjemsim?“

Skaidrite nezināja. Par to viņa nebija domājusi.

„Izcepsim pīrāgus,“ uz labu laimi viņa iesaucās.

„Saulite pīrāgus neēd,“ mamma pasmejās: „Vajadzēs izdomāt kaut ko citu.“

Labi! Skaidrite padomās.

Viņa uzrāpās uz loga un skatījās saulītē. Piepēši viņa ievēroja, ka logu stikli apklāti āra pusē putekliem.

Kā saulite var iekļūt istabā, ja logs tik netīrs?

Skaidrite parunāja par šo lietu ar mammu. Mamma arī tāpat domāja.

Nu māte ar meitu izjēma ziemas rāmjus, un nomazgāja stiklus. Ziemas rāmjus noglabāja bēniņos, bet logus atvēra līdz galam vaļā. Saulite nu varēja nākt pie Skaidrites ciemos.

61. Ļaundaris.

Uz cukura trauciņa malas sēdēja muša un raudāja. Pa logu ielaidās dundurs.

„Mm, ko tu raudi?“ viņš dīca.

„Mani bērniņi, mani mīļie bērniņi!“ muša vaimanāja.

„Mm, kas noticis taviem bērniņiem?“

„Ļaundaris noķēra, sasēja, apēda! Vai, manu vai!“

„Mm, kāds ta' bija tas ļaundaris, kāds bija?“

„Astoņām kājām, ragiem un nagiem.“

„Kur ir tas ļaundaris? Es viņu norīšu!“

„Kaktā! Uzkāris šūpuli, guļ un šūpojas.“

Dundurs ieņūcās kā aeroplāns un metās ļaundarim virsū. Bet tas — pastiepa vienu kāju, pastiepa otru, caps, caps, saķēra dunduru, sasēja to un pakāra pie griestiem.

L. Paegle.

62. Zaļie mūzikanti.

Parka diķī dzīvo jautri mūzikanti. Siltos vakaros tie izbāž galvas no ūdens un klausās, vai viss jau noklusis. Tad vadonis paver muti līdz pašām ausīm un laiž vaļā:

„Kva, kva, kva, kur-r-r-k-s!“

„Kva, kva, kva, ku-r-r-k-s“, citi tūliņ tam piebalso.

Visiem šiem mūzikantiem zaļi svārki mugurā, zaļas cepures galvā, zaļas bikses, zaļas zeķes un zaļas kurpes.

Pagadās kādam nerātnim tai brīdī iemest akmeni ūdenī — mūzika uz vietas apraujas.

„Plunks, plunks, plunks, plunks,” visi mūzikanti pazūd ūdenī.

Bet tikko puika aizgājis, skaties — jau viena galva atkal augšā, tai pakaļ otra, vēl trešā. Un redzi — drīz vien mūzikanti jau visi atkal klāt. Jautrais koncerts nu sākas no jauna.

63. Kas tas par zvēru?

I.

Uz augšu skatās,
Nelabi raugās,
Pakaklis kustas —
Runāt gribētu,
Kaut varētu.

II.

Peld kā zivs,
Nava zivs;
Lec kā zaķis,
Nava zaķis.

Tautas mīklas.

64. Negaidīts iznākums.

Sētnieks ik dienas laistīja ielu.

Tam vajadzēja būt patīkamam darbam. Gunim ar Rudi jau sen gribējās to izmēģināt, tikai sētnieks neļāva. Nu, gan jau kādreiz izdosies! Nāks kāds izdevīgs brīdis. Un lai šo brīdi nepalaistu gaŗām, abi puikas neiztrūkstoši bija uz ielas, kad sētnieks darīja savu darbu. Arī šodien.

„Rau', raugies!” Rudis piegrūda Gunim. Sētnieks izvēla savu šļūteni.

„Uzmani!” Gunis piegrūda Rudim.

Sētnieks piestiprināja šļūtenes galu pie krāna mājas sienā. Tagad ies vaļā!

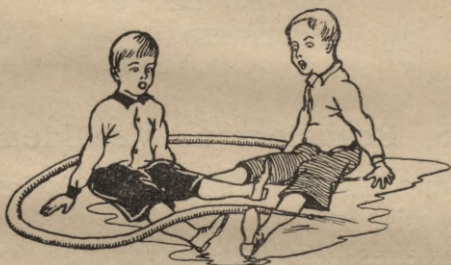
„S-s-s-s!“ ūdens šļāca gaisā un baltās dzirkstīs krita uz ielas akmeņiem.

Strāva bija spēcīga un noskaloja no ielas visus netīrumus un putekļus. Gaiss uz reizi kļuva vēsāks.

„Jauki!“ Rudis palēcās gaisā.

„Bet nu viņš beigs!“ Gunis ieteicās.

Sētnieks nolika šļūteni zemē un gāja aizgriezt krānu. Puikām šis bija taisni gaidītais brīdis.

„Manies!“ Rudis uzsauca.

Vienā mirkli Gunis bija pāri ielai un satvēra šļūtenes galu. Bet Rudis lēkāja uz vienas kājas viņam apkārt un priecājās.

Ūdens šļāca atkal gaisā. Gunis priekā neredzēja vairs pasauli.

Bet tad strāva piepēši it kā kaut kur atsitās un piešļāca Guni pilnas acis —

vaŗavīksne vien pazibēja. Puikam tīri vai elpa aizrāvās. Pārsteigums bija tik liels, ka Gunis atkrita sēdu.

Kad viņš pēc brīža atjēdzās, ļaudis stāvēja ielas malā un smējās. Bet Rudis sēdēja viņam taisni preti un sprauslāja. Abi bija gluži slapji.

65. Kas tas ir?

Liki liekts,
Augsti celts —
Kas par lieliem
Brīnumiem!

Tautas mīkla.

66. Brauciens uz Vecāķiem.

„Mmm, karsti!“ Līziņai ģimītis izstiepās gaŗu gaŗais.

„Pacieties, uz Daugavas būs vēsāki,“ paps viņu mierināja.

„Re', kur Daugava!“ piepēši Līziņa iesaucās un tūlīt palika jautrāka.

Daugavā bija pulks kuŗu, lielu un mazu. Nez', kuŗš nu iet uz Vecāķiem? Vajadzētu kādam prasarīt.

Bet paps i nedomā prasarīt. Iet taisni uz vienu tvaikoni un kāpj pa laipiņu augšā. Tas laikam būs tas īstais!

„Tū, tū!“ kāds vīrs pavelk svilpi.
Nu visi, kas nāk uz šo pusi, sāk skriet.
Kuģim laiks doties ceļā.
„Tū, tū, tū!“ vīrs pavelk svilpi vēlreiz.
„Brauc! brauc!“ Liziņa iekliedzas.

Kuģa iekšienē sāk kaut kas pukstēt, un kuģis lēni virzās no malas nost. Nu tas ir pašā Daugavas vidū. Un nu tas sāk iet ātri, ātri.

Liziņa skatās, skatās, un piepēši viņai liekas, ka kuģis nekust ne no vietas, bet pilsēta slid viņiem garām. Bet tad viņa ierauga laiviņu. Laiviņā stāv divi vīri un velk kaut ko ārā no ūdens.

„Tie ir zvejnieki,“ paps paskaidro: „Velk tiklu.“

Pilsēta jau tālu aiz muguras. Krastos pļavas un krūmi. Daugava pilna jocīgu laivu. Tās izskatās kā putni ar gaŗu, gaŗu spārnu. Un visas tās sazvēlušās uz vieniem sāniem.

„Tūlīt būs apkārt,” Līziņa nospriež.

Re', tur kādi peldas!

No spilves paceļas aeroplāns. Grozās, grozās braucējiem taisni virs galvām. Un piepēši — plauks — iekrīt ūdenī.

„Nu pagalam!” Līziņa iekliedzas.

Betaeroplāns peld pa ūdeni, ka šļakst vien.

Nu kuģis iziet no lielā ūdens un iepeld šaurā kanālī. Kanāļa malās lieli, gaři mēdri. Brauc kā pa zaļu mežu.

„Tū, tū!” vīrs atkal velk svilpi.

„Vai jau galā?” Līziņa prasa.

„Galā,” paps atbild.

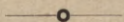
Kuģis pielaiž pie malas, un Līziņa kā stirniņa aizskrien uz mežu.

67. Vasaras dziesmiņa.

Nāc nākdama, vasariņa,
Daudz ir tevis gaidītāju:
Gaida visi mazie bērni,
Gaida lielie darbinieki.

Tautas dziesma.

Beelifums.

Gotu un latinu burti.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg

Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Gg Hh Ii Jj Kk Ll

Ll Mm Nn Oo Pp
Ll Mm Nn Oo Pp

Rr Rr Ss Ds ds Sch sch
Rr Rr Zz Dz dz Žž

Dsch dsch Ss Sch sch Tt
Dž dž Ss Šš Tt

Tsch tsch Uu Ww Zz
Čč Uu Vv Zz

Rà flinkim daschfahrt ijeet.

Wisi putni palihdseja Daugawu raft. Wahlodse ween flinkoja. Wina tupeja koka šarâ un šwilpoja. Ziti putni nu nospreeda, ka wahlodsei naw brihw no upes dšert. Wina drihšt dšert tīkai rasu no koku lapām. Tāpehž wahlodse wehl tagad fleedš, lai leetus lihtu.

Sautas pašaka.

Parahdi jamafšâ.

Rakis no suna weenreis aijehmees trihs wehrdinus. Wīnšch tos nosazitâ laikâ apjehmees atdot. Bet kad naw atdewis, suns šahzis atprasit šawu naudu.

Rakis wehl šchodeen parahdu neesot atmafšajis. Tadehl suns to arween wehl atprasot, kur ween kati šastopot.

Sautas pašaka.

Zirzenis.

Peles, pabahsusi purninu no pagrihdes, prasa zirzenim:

„Škripst, waj kapralis mahjâ?“

„Nē, aishbrauza panahštis!“ zirzenis atteizis.

Peles tuhlin islez plahna widû palehfat, paplošitees, palasit pa plaukteem pusdeenas paleefas.

Te pawisam negaidot pahrnahzis fakis-kapralis, prasa zirzenim:

„Waj peles plahnâ?“

„Tur jau weena lehfa!“ zirzenis atteizis.

Sautas pašaka.

Duffis.

Saimneeze eelita grosinâ naudu. Duffis pajehma grosinu šobos un aishahja pee meesneefa.

„Wau, wau!“

„Luhdsu, Dufšha kungs!“ meesneeks eelika grošinâ desu.

Dufšis tipinaja atpakal us mahju.

Zelâ gadijâs laimina Pakans.

„Wau, wau, wau, atdod!“ Pakans ussauza Dufšim.

Dufšis behga, bet kur tu ar nesamo aīsbehgš. Pakans to panahza. Dufšis redseja — nu desa pagalām. Lai Pakans to nedabutu, Dufšis pats apehda desu.

Sautas pašata.

Selta atšlehga.

Weenâ aukštâ, aukštâ seemas deenâ weens sehns brauza mešhâ malku ziršt. Nabadšinsch dikti bija nošalis.

Ko nu daris?

Sadomaja šneegu nogruhšt un uguni ušfurt, kur šafilditees. Nu, un šneegu rakdams — šo domajat — wišch ušraka selta kašti.

„Pag’“, wišch domaja: „kur kašte, tur ari atšlehgai wajaga buht.“

Un nu mešleja atšlehgu

Pa labu laiķu atrada gan atšlehgu — nu šlehgs walâ...

Gaidišim tad nu, kad atšlehgs, tad redšesim, kas tur labs buhs eekšhâ.

Sautas pašata.

Diwi draugi.

Diwi draugi, Jahnis un Pēteris, gahja gar dahrsu. Dahrsâ auga kašposti.

„Kahdas leelas galwinas!“ Pēteris brihnijâs.

„Bet es reiš redseju tahdu kašpostgalwu, kâ tur tâ mahja“, Jahnis atteiza.

Pēteris bija kalejs. Tas teiza:

„Ja, pašaulē ir daudš leelu leetu. Mehš, peemehram, weenreis ūstaišijām tīf leelu katlu, kà muhsu bašniza.“
„Uja!“ Jahnis eesauzās: „Kam tahds wajadsigs?“
„Teem, kas wahris tawu kəhpostgalwu,“ Pēteris atšauzās.

Jahnis nosarka.

Tautas pašaka.

Laba mahziba.

Kahda šeewa weenreis šameta garu audeflu. Ne-
wardama audeflu nobeigt — aišbehga. Behga,
behga — eeraudšija mešchmalā putninu. Tas knahbaja
leelu atmeni.

„Kà tu domà tīf leelu atmeni šaknahbt?“ šeewa
brihnijās.

„Weenreis pa drušzinai, otrreis pa drušzinai — ar
laiku atmens buhs šaknahbats,“ putninšch atteiza.

„Ja tīf mašs putninšch war atmeni šaknahbt,“
šeewa domaja: „tad jau ar laiku ari šawu audeflu
noaudišchu.“

Šeewa nu šeidšās atpakaļ — auda, auda un
noauda.

U. Perchis=Puščkaitis.

Satura rādītājs.

1. Skolas iekārta un kārtība.

1. Dievkociņš un Vizbulīte, I. krās, b.
2. Jāsāk domāt par skolu .
3. Pošanās ceļā .
4. Pa Skudru ielu .
5. Vaguļa kungs un viņa skola .
6. Mārites jaun kundzes klase, II. krās. bilde
7. Stāsts pa diviem II. krās. bilde

2. Vasaras atmiņas.

8. Vecmāmiņas sētā (i—i)
9. Vēsos vilņos (u—ū)
10. Saulīte iedzēla (n)
11. Pie gotiņām laidarā (m)
12. Izjaukti priekī (e—ē)
13. Meža ēnā (s)
14. Ansiša loms (a—ā)
15. Kas kaitēja ganiņam (l)
16. Pērkona negaisā (r)
17. Siena laikā (ie)
18. Līdzīņa (o)
19. Brauciens no vasaras ciemiem (t)
20. Edītes bēdas (d)

Rudenī.

21. Pilsētas parkā (k)
22. Laimīgu ceļū! (g)
23. Rudens bagātība (v)
24. Pārtikas veikālā (p)
25. Rudens lietū (b)
26. Kur mašīnas šalc (š)
27. Tautas svētki (j)

Ziemā.

28. Ziemas priekī (z, ž)
29. Rotaļa (f, c)
30. Tramvajā (dz, dž)
31. Saruna pa tālruni (č, h)
32. Leļļu pīrtiņa (l, ņ, ģ, ķ, t)
33. Alfabets

Pirmā lasāmā grāmata.

1. Īsas dienas, J. Raiņa 31
2. Kā Almiņa uz svētkiem posās, 31
3. Traka pārskatīšanās 32
4. Ziemsvētku pašaciņa 33
5. Maza starpība, H. Dorbe 34
6. Eglīti gaidot 35
7. Eglīte-princese, J. Raiņa 36
8. Jauna gada vakarā 37

9. Mikla, t. dz. 38
10. Nedēļas dienas, t. dz. 38
11. Veltīga ķilda, L. Paegle 38
12. Mikla, J. Rainis 39
13. Nakts gājējņš, H. Dorbe 40
14. Pulksteņa dziesma 40
15. Senu laiku pulkstenis 41
16. Mikla, t. dz. 42
17. Rīta sveiciens, t. dz. 43
18. Ko novēl viens otram satiekoties, t. dz. 43
19. Zānītes sapnis 43
20. Kad sniega maiss vājā, J. Rainis 44
21. No kalniņa lejiņā 45
22. Slēpotāji, J. Rainis 45
23. Nekur nav miera 46
24. Labs darbs, J. Rainis 47
25. Jautājums, H. Dorbe 47
26. Posts ar dzīvokļiem, J. Rainis 48
27. Pieci mežinieki, t. p. 48
28. Kur siltumu vāra 49
29. Ko tad bēdāt! J. Rainis 50
30. Papam pārnākot no darba, H. Dorbe 51
31. Pulka vārdu, H. Dorbe 51
32. Pie māmiņas augot, t. dz. 52
33. Ģimenes svētki 52
34. Vēliet laimi! J. Rainis 53
35. Lolīte, J. Rainis 53
36. Posts ar ielīti, J. Rainis 54
37. Lelle slimā 54
38. Papa avīze 55
39. Sludinājums avīzē, J. Rainis 56
40. Ko pastnieks atnesa 57
41. Inča adrese, H. Dorbe 57
42. Pūpolu svētdienā, Saulietis 58
43. Lieldienas, J. Rainis 58
44. Lieldienu zaķis 59
45. Neteikšu vis, t. dz. 60
46. Ziemas kauja, J. Rainis 60
47. Ledus iet! 61
48. Pasaka par diviem jūrniekiem, J. Rainis 62
49. Aizveda uz mežu 62
50. Pavasaris nāk! L. Paegle 64
51. Pavasaļa dziesmiņa, Plūdonis 65
52. Asniņi, Valdis 65
53. Pavasaļa darbi, J. Rainis 66
54. Kas izauga no sēkliņas 66
55. Anniņa un puķītes, J. Rainis 68
56. Melnā biežputra 68
57. Kā Bumbulis parku slaucīja 69
58. Pasaka par balto solu 71

59. Rotaļa, J. Rainis	75
60. Mijš ciemiņš	75
61. Launderis, L. Paegle	76
62. Zājie mūzikanti	77
63. Kas tas par zvēru? t. miklas	78
64. Negaidīts iznākums	78
65. Kas tas ir? t. mīkla	80
66. Brauciens uz Vecākiem	80
67. Vasaras dziesmiņa, t. dz.	82

Pielikums.

Gotu un latīņu burti	83
Kā sliņķim dažkārt iziet, t. pas.	84
Parādi jāmaksā, t. pas.	84
Circenis, t. pas.	84
Duksis, t. pas.	84
Zelta atslēga, t. pas.	85
Divi draugi, t. p.	85
Labā mācība, A. Lerchis-Puškaitis	86

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTĒKA

0309061979

12-1

7 DEC. 1929